

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Postolachi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Postolachi
împotriva Consiliului raional Florești cu privire la încasarea dobânzilor și
penalităților pentru întârzierea executării hotărârii judecătorești și a prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți prin care a fost
respins apelul declarat de Alexei Postolachi și menținută hotărârea din 11 octombrie
2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești,

c o n s t a t ă :

La 02 aprilie 2018, Alexei Postolachi a înaintat acțiune în instanța de judecată
împotriva Consiliului raional Florești cu privire la încasarea dobânzilor și a
penalităților pentru întârzierea executării hotărârii judecătorești și a prejudiciului
moral pentru nesoluționarea cererii în termenul legal.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Florești
din 29 decembrie 2016, menținută prin decizia definitivă a Curții de Apel Bălți din
20 iunie 2017, în prezența reprezentantului Consiliului raional Florești, s-a dispus
încasarea de la Consiliul raional Florești în beneficiul său a restanței la indemnizația
unică la eliberarea din funcție în sumă de 19 078,96 lei.

Potrivit art. 394 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel rămâne
definitivă din momentul pronunțării și se execută conform prevederilor prezentului
cod și ale altor legi, iar potrivit prevederilor art. 356 alin. (1) din Codul muncii,
angajatorul este obligat să execute imediat, conform Codului de procedură civilă,
hotărârea (decizia) instanței de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce
decurg din raporturile de muncă și din alte raporturi legate nemijlocit de acestea.
Alineatul (2) al aceleiași norme prevede că neexecutarea actelor judecătorești
indicate la alin. (1) atrage efectele prevăzute de Codul de executare.

Astfel reclamantul a invocat că, în loc să-i fie achitate aceste sume imediat după
pronunțarea deciziei menționate, debitorul a atacat-o cu recurs în Curtea Supremă

de Justiție și, în pofida faptului că recursul nu suspendă executarea în privința achitării sumelor bănești, nu i-a achitat îndemnizația nici până în momentul adresării prezentei cereri de chemare în judecată. Respectiv, netemeinicia recursului debitorului împotriva încasării acestei sume s-a mai dovedit încă odată prin respingerea lui de către Curtea Supremă de Justiție la 20 decembrie 2017, însă nici după primirea ultimei decizii, debitorul nu i-a achitat această sumă.

Mai mult, cererile inițiale ale reclamantului de eliberare a titlului executoriu, adresate instanței de apel și primei instanțe, nu i-au fost satisfăcute, din cauza că dosarul a fost expeditat împreună cu recursul de instanța de apel nemijlocit Curții Supreme de Justiție.

Potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 7), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Astfel, din data de 20 iunie 2017 până la 01 februarie 2018, debitorul a întârziat executarea cu 226 zile înmulțite cu $0,003 = 0,675 \times 19\,078,96 \text{ lei} = 12\,878,29 \text{ lei}$, plus 56,98 lei pentru fiecare zi de după 01 februarie 2018 până la executarea titlului.

Reclamantul a indicat că, potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) al Codului de executare, la cererea creditorului, se calculează dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 din Codul civil, sumele menționate se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă și până la data plății efective a obligației, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Totodată, potrivit art. 619 alin. (1) al Codului civil, obligațiilor pecuniare li se aplica dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585, dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dat fiind faptul că întârzierea la data de 01 februarie 2018 nu era de un an, ci de 226 zile, dobânda de întârziere este de $(226 : 365) \times 0,05 = 3\%$, consideră că, urma să-i fie achitați $(19\,078,96 \times 0,03) = 572,37 \text{ lei}$ dobândă de întârziere plus câte 2,53 lei pentru fiecare zi de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea titlului, iar conform datelor de pe site-ul BNM, rata inflației până la sfârșitul lunii decembrie 2017, constituie 7,3%, astfel considerând că i se cuvine $(19\,078,96 \times 0,073) = 1\,392,76 \text{ lei}$ prejudiciu legat de rata inflației.

Suplimentar reclamantul a indicat că, aflând despre apariția dosarului în cancelaria filialei Florești a Judecătoriei Soroca, la 22 ianuarie 2018, a înaintat primei instanțe încă o cerere, în baza căreia i-a fost eliberat titlul executoriu la 31 ianuarie 2018. Primind titlul executoriu, la 01 februarie 2018, l-a prezentat reclamantului, anexat la cererea prin care a solicitat executarea lui binevolă și achitarea penalităților, a dobânzilor de întârziere și a ratei inflației legate de întârzierea executării hotărârii judecătorești definitive pe contul său bancar din filiala Florești a BC "Moldova Agroindbank" SA până la data de 12 februarie 2018 a următoarelor sume: 19 078,96 lei cu titlu de restanță la indemnizația de concediere; 12 878,29 lei cu titlu de penalitate pentru 226 zile de întârziere plus câte 56,98 lei pentru fiecare zi adăugătoare de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea completă a titlului executoriu; 572,37 lei dobânda de întârziere câte 2,53 lei pentru fiecare zi de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea

completă a titlului executoriu și suma de 1 352,76 lei cu titlu de prejudiciu legat de rata de 7,3% a inflației constatată de BNM. Reclamantul a subliniat că nu a primit de la pârât nici un răspuns nici până la 12 februarie 2018, nici până la 02 martie 2018 - în termenul legal de o lună, și nici până astăzi.

Totodată, la adresarea sa din 30 martie 2018 către contabilă-șefă a pârâtului, ultima, în loc să-i explice motivele tergiversării executării hotărârii judecătorești sau măcar să-i comunice când va avea loc executarea, l-a înjosit în prezența șefei de gospodărie și a dactilografei prin declarația, că ea în locul lui nu ar fi insistat asupra achitării indemnizației.

Mai mult, dat fiind faptul că reclamantului i s-au cerut rechizitele contului său bancar pentru a-i transfera indemnizația când îi va ajunge rândul, acesta a conchis că cererea sa, la care a anexat datele despre contul său, eliberate de bancă, nici nu i-a fost adresată pentru executare, cauzându-i, astfel, prin tergiversarea intenționată a executării și ignorarea obligațiunii reclamantului de a-i da răspuns la cerere un prejudiciu moral sub formă de înjosire a demnității sale umane și profesionale și suferințe sufletești, pe care îl estimează în sumă de 20 000 lei.

De asemenea, penalitatea stipulată de art. 330 alin. (2) din Codul muncii a crescut, deoarece de la data înaintării cererii au mai trecut 30 zile de întârziere a executării, și din 20 iunie 2017 până la 02 aprilie 2018, debitorul a întârziat executarea cu 286 zile înmulțite cu $0,003 = 0,858 \times 19\,078,96 \text{ lei} = 16\,369,75 \text{ lei}$ plus 56,98 lei pentru fiecare zi de după 02 aprilie 2018 până la executarea titlului. Respectiv, a crescut și dobânda de întârziere și, dat fiind faptul că întârzierea la data de 02 aprilie 2018 nu este de un an, ci de 286 zile, dobânda de întârziere este de $(286 : 365) \times 0,05 = 3,9\%$, deci consideră că, i se cuvine $(19\,078,96 \times 0,039) = 744,08 \text{ lei}$ dobânda de întârziere, plus câte 2,60 lei pentru fiecare zi de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea titlului.

Conform datelor de pe site-ul BNM, rata inflației până la sfârșitul lunii decembrie 2017, constituie 7,3%, deci consideră că, i se cuvine $(19\,078,96 \times 0,073) = 1\,392,76 \text{ lei}$ prejudiciu legat de rata inflației.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să fie dispusă obligarea pârâtului să-i transfere imediat suma de: 19 078,96 lei cu titlu de restanță la indemnizația de concediere; 16 369,75 lei cu titlu de penalitate pentru 286 zile de întârziere; a câte 56,98 lei pentru fiecare zi adăugătoare de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea completă a titlului executoriu; 744,08 lei cu titlu de dobândă pentru 286 zile întârziere, plus câte 2,53 lei pentru fiecare zi de întârziere de după 01 februarie 2018 până la executarea completă a titlului executoriu; 1 352,76 lei cu titlu de prejudiciu legat de rata de 7,3% a inflației constatată de BNM; încasarea de la pârât în beneficiul său a prejudiciului moral pentru suferințele grave sufletești, legate de nesoluționarea cererii în termenul legal.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, cererea de chemare în judecată înaintată de Alexei Postolachi împotriva Consiliului raional Florești cu privire la încasarea dobânzilor și penalităților pentru întârzierea executării hotărârii judecătorești și a prejudiciului moral, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Alexei Postolachi și menținută hotărârea din 11 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, prin prisma prevederilor art. 21 și 24 din Codul de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii. Efectuarea actelor de executare silită de către alte persoane atrage răspunderea prevăzută de lege. La cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă *doar* executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia.

La 14 iulie 2020, Alexei Postolachi a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți și a 11 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Alexei Postolachi, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 12 martie 2020 și expediată participanților la proces la 05 mai 2020 (f.d. 166), fiind recepționată de către recurent la 11 mai 2020 (f.d. 167). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost înregistrat la 14 iulie 2020, fiind depus la oficiul postal la 10 iulie 2020 (f.d. 173), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Alexei Postolachi.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexei Postolachi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru